

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Vita B. Francisci Xaverii

Torsellini, Orazio

Coloniae Agrippinae, 1610

XV. Duos Lusitanos à perdita vita ad honestam reuocat.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42323

admonitus Xauerius, confestim ire ad Prætorium pergît. Cæterùm idem ille animi sensus atque ardor alienatam à suscepto itinere mentem agebat. Quocirca errabundus per urbem reliquum diei meditando consumpsit. Iamque nox appetebat, cùm Pater comitis admonitu ad se redijt, ac semet aberrare aliquando sensit. Proinde ad comitem versus: Alio die, inquit, cum Prorege agemus; hunc enim diem sibi Deus vindicauit. Postero igitur die Proregem adit, placatque.

*Per r: bē
errat alic-
natis è sit
cepto iti-
nere sensi-
bus.*

CAPVT XV.

Duos Lusitanos à perdita vita ad honestam vitam reuocat.

SVRINDE comperto veterem amicū cum in ancillarum amores effusum insanire, cum de industria sub meridiem conuenit: pransuroque superueniens, vltro se offert hospitem conuiuamque. Videbat ille Xauerium haud sanè tempestiuum conuiuam fore. Sed abnuere nō ausus, comiter excepit eum, simulatis obsequijs, compositoq; ad hilaritatem vultu, motum animi tegens. Apparato prandio, pariter accumbunt. Formosæ ancillæ, eadēq; hospitis pellices, ministrat. Cæperat.

M. 4. domi-

*Tempesti-
ua delicto-
rum dissi-
mulatio
plus va-
let, quàm
reprehen-
sio.*

dominum verecundia, quòd nemo præ-
terea domi seruus esset: & tanta ancilla-
rum copia ipsum insignis intemperantiæ
suspectum facere poterat. Ergo cum Xa-
uerius dissimulans super mensam de ea
re verbum nullum fecisset; sub pran-
dium obiurgationē extimescere hospes
velut in manifesto flagitio deprehensus.
Cæterum Franciscus gratijs actus, & illi
ancillisque bene precatus, discedit. Plus
dissimulatio ad corrigendum amicū va-
luit, quàm obiurgatio valuisset. Hospes
metu liberatus, cum tantum adeoq; ma-
nifestum probrum ac dedecus tacitū tu-
lisset; de cætero fidentiùs Franciscū ad-
ire, sua sponte domum inuitare, & addu-
cere conuiuā cœpit. Et ille benignè eum
accipiens, ac blandè salutans, identidem
sciscitabatur, quī tandem valerent illæ e-
ius sorores germanæ. Nec quicquam vl-
trà adiciebat, aculeum in illius animo
reliquisse contentus. Nec frustra id fuit.
Paucis intermissis diebus, venit hospes
ad ædem S. Pauli, euocat Xauerium. Pro-
tinus ad eius pedes prouolutus. En, Pa-
ter, adsum, inquit, imperata factururus. E-
nimuero tuum illud silentium tantis cla-
moribus meam perculit mentem, vt dies
noctesque agitata non queat vilo modo
consistere. Proinde gratissimū mihi erit;
si de

*Xauerij
silentium
clamat.*

si de meis rebus ex Dei gloria, animique
 mei salute, statueris. Ergo Francisci suasu
 de peccatis ritè cōfessis, pellices enuptas
 ablegat, inique rationem vitæ honestæ
 piæq; eodē Xaueio magistro. Nec verò
 is amicis modò ac familiaribus, sed etiam
 alienis, quorum salus deposita, ac de-
 sperata videretur, omni ope subueniebat.
 Lusitanus miles classarius erat penè ad
 extremum perditus, qui, fatifcente spe sa-
 lutis, iam duodeuigesimum annum sacra
 abstinebat confessione: iamque nauim
 conscenderat, cum classe ad fretum Me-
 eanum iturus; cùm Franciscus de illo
 fortè cognouit. Igitur eius salutis auidus,
 eadem nauì impigrè conscensa, socium
 se illi nauigationis adiungit. Inde comi-
 ter appellando, assidendo ludenti, omni-
 bus obsequijs demerendo, hominem ad-
 eò sibi deuincit, vt iam vltro ab eo expe-
 tarur, colaturq;. Vbi maturum visum est
 exsequi, quod animo destinarat, adori-
 tur incautum. Et sermone de militia pe-
 riculis illato, amicè eum percontari cœ-
 pit, vt paratus esset ad mortem, quã mor-
 talitas quidem effugere non posset, mi-
 litia etiam accerseret? Quampridem de-
 lictorum confessione animum expiasset,
 scelerumque vindicem placasset Deum?
 Ad hæc ille ingemiscens: Plurimos iam

*Zelus a-
nimarū.*

*Facinoro-
sum mili-
tem omni-
bus obse-
quijs de-
meretur,
vt ad con-
fessionem
inducat.*

M 5 annos

annos in flagitiorum cœno hæere se ait, sacrae confessionis exsortem. Magis id adeo aliena culpa, quam sua. Quippe ante classis profectioem sibi certum fuisse, conscientiam tot flagitijs ac sceleribus exonerare; sed peccata confesso absolutionem à Vicario negatam: nec iam spem ullam salutis ostendi. Tum Franciscus, depositorum medicus animorum vnicus, mirari se dicit tantam illius Vicarij seueritatem, si quidem ipse ritè confessus esset. Inde bono illum animo esse iubet, faciles se aures daturum pollicens. Ac monito vt peccata omnia ab vltima pueritia, quoad eius consequi posset, in memoriam reuocaret, facile commodumque præscribit modum. Quod ille, ad spem salutis erectus, per multos dies fecit libenter seduloque. Iamque satis erat paratus, cum classem ad subsistendum obuia vrbis opportunitas inuitauit. Multis ergo in terram egressis, Franciscus quoque cum milite descendit. Ibi remo-

Pœnitenti to ab arbitris loco, operam dare confi-
lenem pœ- tenti cœpit. Et veram esse pœnitentiam
nam im- ostendebant crebri gemitus ac lacrymae
ponit, ipse confessionem subinde interpellâtes. Qua
pro ea sa- tandem peracta, Franciscus eum absol-
tisfactu- tens, Pater & Aue semel orare iussit; se
rus. de cætero pro illo satisfacturum Deo.

Pro-

Protinus milite relicto, se in proximum
 insinuat saltum. Ibi nudato corpore, ter-
 gum aculeato flagello acriter pulsare:
 nec finis aut modus verberibus fieri. In-
 terim miles imperata prece perfunctus,
 Patris vestigia sequens, deuenit ad siluam:
 & plagarum crepitus eum ad Francisci
 latebram perduxit. Qui vt horribile il-
 lud flagrum cruentumq; ac lacerum ter-
 gum alpexit, primò stupore defixus hæ-
 sit. Inde, obortis lacrymis, in mediū pro-
 stiliens, ad Xauerij genua prosternit se,
 nec surgit prius, quam ille aliena peccata
 suo luere supplicio desinat. Nec irritum
 Xauerij inceptum fuit. Hæc inusitata
 species militis pectus iam confessione
 mollitum vsque adeò flexit ad studium
 pœnitentiæ, vt omnis antè actæ vitæ ma-
 culas ipsemet deinde voluntarijs elueret
 pœnis, & rectè factis delicta sarciret. Xa-
 uerius porrò voti compos, facultatem
 nauigij nactus, reuehitur Goam.

CAPVT XVI.

*Socijs in suas prouincias destinatis, ipse
 Iaponiam adire statuit.*

SECUNDVM hæc Goani Collegij re-
 bus compositis, cum per id tempus